

Toelichting bij voorbeeld Restauratiebestek

Voor u ligt een voorbeeld van het Restauratiebestek. Dit voorbeeld omvat het restaureren van historisch gevelmetselwerk (URL 4003) en -voegwerk (URL 4006). Daarnaast is opgenomen het verduurzamen van een historisch, hellend pannendak met een hardschuim isolatie. Het voorbeeld is bedoeld als toelichting, het is geen uitvoeringsrichtlijn.

Alle bestekposten in het Restauratiebestek komen uit de STABU2 Web Catalogus. STABU Licentiehouders, die gebruik maken van bestek-software van KUBUS, de Twee Snoeken, Duncan of Systhema, hebben toegang tot deze bestekposten. De Web Catalogus wordt een tiental keren per jaar geactualiseerd.

Restauratiebestek

STABU (STAndaardbestek Burger- en Utiliteitsbouw) is een gestandaardiseerde besteksystematiek voor zowel de woningbouw als de utiliteitsbouw. De systematiek wordt beheerd door Stichting Ketenstandaard Bouw en Techniek¹. De Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg (ERM)² heeft overeenkomstig de STABU-systematiek een standaard specifiek voor monumenten opgesteld: het Restauratiebestek.

Het Restauratiebestek verbetert de kwaliteit van de bestekken voor monumenten, vereenvoudigt het bestekschrijven, vergroot de leesbaarheid en vergemakkelijkt de uitwisselbaarheid met calculatiesoftware van bestekken voor de aannemers. Het legt ook op een eenduidige wijze de gevraagde kwaliteit vast in relatie tot de prijsvorming.

Restauratieladder

Voor het opstellen van een Restauratiebestek vormen de ERM-Uitvoeringsrichtlijnen de basis. Zij beschrijven de (technische) inhoud van werk aan monumenten. De Restauratieladder – onderdeel van de uitvoeringsrichtlijn – (<https://www.stichtingerm.nl/restauratieladder>) helpt de opdrachtgever bij het maken van restauratiekeuzes. De treden van de ladder geven een voorkeursvolgorde aan.

1. Bij de eerste trede (1. Conserveren) gaat het om passief conserveren, gericht op reinigen van het oppervlak of het nemen van beschermende maatregelen.
2. De volgende trede (2. Repareren) betreft actief conserveren door te repareren. Hierbij kan bijvoorbeeld een muur worden hersteld door het inboeten van een aantal stenen.
3. Echte vernieuwing is de daaropvolgende trede (3 Vernieuwen), waarbij het kan gaan om het laten maken van een exacte kopie (3a. Kopiëren), imitatie van de oude vorm (3b. Imiteren) of een verbeterde variant van de oude vorm (3c. Verbeteren). Onder deze laatste categorie valt ook het verduurzamen, zoals het treffen van isolerende maatregelen.

Uitwerking

In elke ERM-Uitvoeringsrichtlijn zijn de keuzes die de Restauratieladder biedt, uitgewerkt voor het specifieke onderwerp van de richtlijn. In het Restauratiebestek wordt de informatie uit de Uitvoeringsrichtlijnen niet herhaald. Alleen de gemaakte keuzes binnen, en de eventuele aanvullingen of wijzigingen op de Uitvoeringsrichtlijnen, worden expliciet in het bestek genoemd.

De STABU Web Catalogus is onderverdeeld in werksoorten (bijvoorbeeld metselwerk, schilderwerk, dakbedekkingen). Binnen elke werksoort zijn de paragrafen 20 t/m 29 gereserveerd voor bestaand werk. De Restauratieladder sluit hierop aan volgens onderstaande onderverdeling:

¹ Ketenstandaard Bouw en Techniek is een stichting die een aantal specificatie- identificatie- classificatie- en elektronische communicatiestandaarden voor de bouw-, vastgoed-, onderhouds- en installatieketen ontwikkelt, promoot en beheert. www.ketenstandaard.nl

² ERM is hét platform voor monumenteneigenaren, ontwerpers en uitvoerders, en toezichhouders, waar zij heel praktijkgericht samenwerken om de kwaliteit bij onderhoud en restauratie van monumenten te waarborgen.

STABU Paragraaf	Omschrijving	Restauratiecategorie
20 Bestaand werk		
21 Demonteren/verwijderen bestaand	Demonteren t.b.v. hergebruik/opslag, merken, (nader) onderzoek, bescherming, documenteren	
22 Reinigen bestaand	Reinigen	1. Conserveren
23 Voorbehandelen ondergrond	Impregneren, isoleren, fixeren, drogen, bevochtigen	
24 Injecteren bestaand	Injecteren	
25 Herstellen bestaand	Herstellen/reparatie/permanente bescherming/aansluiting/aanheling	2. Repareren
26 Aanpassen bestaand werk	Wijziging detail, reconstructie/aanvulling	3a. Kopiëren 3b. Imiteren 3c. Verbeteren
27 Herplaatsen bestaand werk	Herleggen/herplaatsen	
28 Nabehandelen/onderhoud/oppervlaktebehandeling	Afdekken, bevochtigen, patineren bestaand werk, schoonmaken, naspoelen, periodieke werkzaamheden, onderhoud bestaand werk, oppervlaktebehandelingen, nabehandelingen	1. Conserveren

De STABU2 Web Catalogus bevat restauratieposten voor de volgende Uitvoeringsrichtlijnen:

URL 3001	Historische houtconstructies
URL 4001	Historisch timmerwerk
URL 4002	Glas in lood panelen
URL 4003	Historisch metselwerk
URL 4004	Riet
URL 4006	Historisch voegwerk
URL 4007	Steenhouwwerk
URL 4009	Historisch schilderwerk
URL 4010	Historisch leidak
URL 4011	Metalen dakbedekking bij monumenten
URL 4012	Historisch metaal (ferro)
URL 4013	Historisch parket
URL 4014	Historisch pannendak
URL 5001	Houtaantasting